

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **M. M.**, zast. JUDr. Ladislavem Piterkou, advokátem, se sídlem Ruská 2887/101, Ostrava - Vítkovice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 Ad 81/2010 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně žalobou ze dne 13. 12. 2010 napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2010, č. j. 2010/57316-424. Jím žalovaný zamítl pro opožděnost odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce v Ostravě ze dne 15. 6. 2010, č. j. OTA-4653/2010-5, jímž byla žalobkyně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání. V žalobě žalobkyně poukázala na to, že v poučení rozhodnutí úřadu práce nebylo uvedeno, že odvolání lze podat pouze písemně. Rozhodnutí úřadu práce jí bylo doručeno dne 22. 6. 2010 a odvolání proti němu podala dne 23. 6. 2010 elektronicky, přičemž výzvou úřadu práce z téhož dne, č. j. ÚP/PoO/Žá/2010, byla vyzvána, aby odvolání doplnila písemně. K tomu žalobkyně dodala, že doplněné odvolání mělo být doručeno úřadu práce do 5 dnů, o čemž však nebyla poučena. Žalobkyně dále namítla, že výzva k doplnění odvolání jí byla doručena dne 13. 7. 2010, takže ve stanovené lhůtě jej dne 16. 7. 2010 doplnila a podala osobně na podatelnu úřadu práce. Žalobkyně v žalobě dále obšírně shrnuje svou situaci, napadá nezákonnost rozhodnutí žalovaného a úřadu práce, poukazuje na problémy, které měla s doručujícími

orgány, a na nesprávné poučení úřadu práce. V žalobě žalobkyně rovněž požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, když uvedla, že „*po právní stránce je pro mě právní problematika nesmírně složitá a ve věci se jen trochu orientuji ...*“.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 Ad 81/2010 - 33, osvobodil žalobkyni od soudních poplatků, nicméně zamítl její návrh na ustanovení zástupce. Soud uvedl, že žalobkyně splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, neboť je zřejmé, že nemá dostatečné finanční prostředky. Posléze se soud zabýval tím, zda je ustanovení zástupce zapotřebí k ochraně jejích práv. Soud posoudil žalobu a zjistil, že z jejího obsahu je zřejmé, jaké rozhodnutí napadá, z jakého důvodu, co žalobkyni vedlo k jejímu podání a čeho chce dosáhnout. Soud konstatoval, že žalobkyně se dostatečně kvalifikovaným způsobem obrátila na soud a svými vlastními úkony vykonala vše, co mohla k ochraně svých práv učinit. S ohledem na tyto skutečnosti soud uzavřel, že žalobkyně sice splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, avšak nesplňuje zákonné podmínky pro ustanovení zástupce, neboť to není třeba k ochraně jejích práv.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) uvedla, že „*není schopna se orientovat ve spleti paragrafů, kterými je žádoucí její případ posoudit. Nemá právní vzdělání, a žalobu - její původní návrh činila v situaci, kdy tento činil 10 stránek, a byl ještě více popisný než ten, který podala 13. 12. 2010. Recenzi původního velmi obsáhlého návrhu provedl advokát JUDr. Ladislav Piterka ..., který sám nechtěl být ve věci ustanoven.*“. Stěžovatelka dále v kasační stížnosti zopakovala námitky, které již uvedla v žalobě. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 Ad 81/2010 - 33, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ta se netýká merita věci, ale toliko zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce, a proto k ní nemá připomínek.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka namítá nezákonnost napadeného usnesení, kterou spatřuje v tom, že ji soud měl ustanovit zástupce, neboť je to třeba k ochraně jejích práv.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Navrhovateli lze tedy ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho práv. Zatímco první podmínka byla v dané věci splněna, v případě druhé podmínky soud rozhodl tak, že splněna není.

Nejvyšší správní soud se s posouzením věci učiněným v napadeném usnesení ztotožňuje. Jak uvedl již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2004, č. j. 4 As 21/2004 - 64, www.nssoud.cz, „*advokát bude ustanoven zástupcem účastníka k ochraně jeho zájmů tehdy, jde-li o věc po stránce skutkové nebo právní složitou a jestliže potřeba ochrany práv účastníka v soudním řízení vyjde najevo, např. z nekvalifikovaných podání účastníka, jímž se na soud obrací apod. Vzhledem k tomu, že největší nároky po odborné stránce klade na účastníka řízení formulování samotného návrhu (žaloby), navíc v poměrně krátkém časovém úseku, je právě obsahová a formální úroveň sepsané žaloby kritériem pro závěr soudu o potřebě ochrany práv účastníka.*“. V projednávané věci lze souhlasit s Městským soudem v Praze, že stěžovatelkou podaná žaloba proti rozhodnutí žalovaného veškeré náležitosti takového podání obsahovala, a to včetně vymezení rozsahu napadeného výroku, vymezení žalobních bodů a tím i vymezení rozsahu soudního přezkumu. Žaloba obsahovala též perfektní návrh rozsudečného výroku, takže Městský soud v Praze neměl pochybnosti o způsobilosti stěžovatelky hájit si před soudem svá práva sama. Nadto je třeba poznamenat, že po stránce skutkové a právní nejde o složitou věc, neboť jejím předmětem je posouzení včasnosti odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí úřadu práce.

Stěžovatelka tedy skutečně svými vlastními úkony vykonala vše, co mohla podle právních předpisů k ochraně svých práv učinit a dostatečně kvalifikovaným způsobem se obrátila na Městský soud v Praze. Navíc v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není zastoupení povinné. Údajná výpomoc advokáta stěžovatelce při sepisu žaloby nemá na posouzení věci žádný vliv, neboť Městský soud v Praze bude moci podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. přezkoumat rozhodnutí žalovaného pouze v mezích žalobních bodů. Proto i v případě, že stěžovatelka zůstane v dalším průběhu řízení o žalobě pasivní, nebude to mít na rozsah přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí Městským soudem v Praze žádný vliv.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Dalšími stížnostními námitkami o nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů a o vadách řízení před nimi se nebylo možné zabývat, neboť v dané věci Nejvyšší správní soud přezkoumává výrok usnesení soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce stěžovatelce pro žalobní řízení, a nikoliv meritorní rozhodnutí soudu o podané žalobě.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty s. ř. s., neboť neúspěšné stěžovatelce náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Protože stěžovatelce nebyl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát podle § 35 odst. 8 s. ř. s., nýbrž ji zastupuje na základě plné moci, nenastává povinnost státu hradit mu odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů, jak stěžovatelka v kasační stížnosti požadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu